

ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - กันยายน 2540

บรรณาธิการแถลง

พรทิพย์ เจริญวิทย์	การท่องเที่ยวเดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่	3 - 11
ประเสริฐ ไชยทิพย์	กระแสพลวัตเศรษฐกิจเชียงใหม่	12 - 27
Benchavan Tongsir	Prostitution and Dids - The Deadly Cost of Unbalanced and Unsustainable Development : A Case of Thailand	29 - 41
ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์	วิวัฒนาการของแนวความคิดการวางแผนของไทย	42 - 49
ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์	ความสูญเสียจากการลงทุนทางการศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่พ้นสถานภาพ ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2539	51 - 68
ธนรักษ์ เมฆขยาย	สภาวะเศรษฐกิจสังคมเกษตรในเขตชลประทาน ลุ่มแม่น้ำโขง	69 - 82
ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์, อารี วิบูลย์พงศ์, พฤษัช ยิมมันตะสิริ, กุศล ทองงาม	การวิเคราะห์การเกษตรแบบมีสัญญาผูกพัน จากทัศนคติของเกษตรกร	83 - 119

ISSN : 0859 - 8479

วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
JOURNAL OF ECONOMICS, CHIANG MAI UNIVERSITY

วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นวารสารเชิงวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อการเผยแพร่
ข้อคิดเห็น การค้นพบ ประสพการณ์ งานวิจัย ข้อมูลความรู้ทางเศรษฐศาสตร์แก่ชุมชน

วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขอเชิญชวนให้ท่านส่งบทความ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และ
ประสพการณ์ของท่านมาร่วมลงพิมพ์ในวารสาร หากท่านใช้นามแฝงในการเขียน โปรดกรุณาแจ้งชื่อและนามสกุล
จริงไปด้วย การปรับปรุงแก้ไขข้อความและถ้อยคำสำนวนให้เหมาะสม โดยไม่ทำให้นื้อหาสาระของเรื่องเดิมเสียไป
เป็นสิทธิพึงกระทำได้ของกองบรรณาธิการ

เจ้าของ	:	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		
ที่ปรึกษา	:	นายสังคม	สุวรรณรัตน์	คณบดี
	:	นายเอนก	นิมมลรัตน์	รองคณบดี
	:	นายธงชัย	ชูสุวรรณ	รองคณบดี
	:	ศศิเพ็ญ	พวงสายใจ	รองคณบดี
บรรณาธิการ	:	นายแมน	สารรัตน์	
บรรณาธิการผู้ช่วย	:	ศศิเพ็ญ	พวงสายใจ	
ผู้จัดการ	:	สุรภร	วิศิษฐ์สุวรรณ	
กองบรรณาธิการ	:	นายเดช	กาญจนากร	
	:	นายกาญจน์ชล	วัฒนากุล	
	:	นางกาญจนา	โชคถาวร	
	:	นายธเนศ	ศรีวิชัยลำพันธ์	
	:	นายนิสิต	พันธมิตร	
	:	นางสวัสนันท์	ตั้งไพศาลสัมพันธ์	
	:	นางสินีนภา	ศิริตะ	
	:	นายประเสริฐ	มหาไม้	
การเงิน	:	นายสุวิทย์	ปิ่นตาเปี้ย	
	:	นางสายหยุด	วิสัยสัตย์	
บรรณาศิลป์	:	ดาเรศ	สมใจดี	
	:	ช่อทิพย์	ณ เชียงใหม่	

บรรณาธิการแถลง

เวลาล่วงมาครบขวบปีแล้ว ที่วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ออกมาสู่บรรณนิพนธ์ ผ่านร้อนผ่านหนาว ผ่านการทดสอบนานาประการเพื่อพิสูจน์ตนเองว่าพร้อมที่จะยืนหยัดอยู่เพื่อเป็นสื่อทางวิชาการให้นักคตินักเขียนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นเวทีแสดงความคิดเห็น เสนอผลงานการวิจัยให้ปรากฏโดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นนักวิชาการในสถาบันใด

คำติติง คำตักเตือน ตลอดจนคำแนะนำสั่งสอนที่ท่านผู้อ่านได้กรุณาเสนอมา เราชาวคณะกองบรรณาธิการ วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขอโน้มไต่ด้วยความขอบพระคุณยิ่ง และจะนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขให้วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ดียิ่งขึ้น

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กิจกรรมหนึ่งที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนเงินมิใช่น้อย จนกระทั่งในปี 2540 ขณะที่เศรษฐกิจตกอยู่ในภาวะวิกฤต รัฐบาลได้ประกาศในปี 2541 เป็นปี “เมืองไทย ดินแดนแห่งความพิศวง” หรือ “Amazing Thailand”

การท่องเที่ยวเดินป่า (Trekking) เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์รูปแบบหนึ่งตามคำนิยามของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และเป็นการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เข้ามาสู่ประเทศไทย และจังหวัดเชียงใหม่ ได้มากในทุกปี แต่ก็อาจจะกลายเป็นการท่องเที่ยวที่สามารถจะทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของท้องถิ่นได้ หากผู้ที่มีส่วนในการท่องเที่ยวไม่สามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้ที่เข้ามาท่องเที่ยวได้ และผู้มีอำนาจหน้าที่ปล่อยปละละเลยให้บริษัททัวร์เอกชนดำเนินการอย่างอิสระปราศจากการควบคุม ซึ่งในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น **พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์** ได้แสดงทัศนะและความห่วงใยเอาไว้ในบทความเรื่อง “การท่องเที่ยวเดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่”

ประเสริฐ ไชยทิพย์ ได้เสนอทัศนะทางเศรษฐศาสตร์การเมือง แสดงความห่วงใยว่า กระบวนการเปิดตลาดการค้าเสรีแบบฉับพลันทันที และแนวคิดอันเปรียบเสมือนคำมั่นสัญญาสู่ความก้าวหน้าอันมีลักษณะล่อใจคนเชียงใหม่ในเรื่องของการที่จะทำให้เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองใหญ่ เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่มีเมืองลำพูนเป็นเมืองบริวารนั้น จะก่อความสับสนอลหม่านให้แก่สังคมเมืองเชียงใหม่ ที่เคยเป็นดินแดนแห่งวัฒนธรรมล้านนาที่งดงามและสันติ คำถามในเชิงนโยบาย 3 คำถามที่ยังค้างคาใจ ประเสริฐ ไชยทิพย์ และเป็นคำถามที่นักการเมือง นักบริหารที่เสนอแนวคิดดังกล่าวจะต้องแสวงหาคำตอบที่เหมาะสมให้ได้ก็คือ 1) โครงสร้างทางเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (ชาวเชียงใหม่) ได้อยู่ในกระแสการปรับเปลี่ยน-สร้างผลงานทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่หรือไม่ ? อย่างไร ? 2) เศรษฐกิจเชียงใหม่ในกระแสทุนนิยมโลกจะทะลุมิติแห่งกาลเวลาที่เปี่ยมเงื่อนไขสำคัญอันหนึ่งในด้านเงินลงทุนในระยะยาวได้อย่างไร ? 3) การสร้างประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจตามคำมั่นสัญญาแห่งความก้าวหน้าดังกล่าวเป็นทางเลือกอันจำเป็นที่มีอาจหลีกเลี่ยง หรือว่าเป็นช่องทางแห่งการคดโกงนำเอาทรัพยากรที่หาได้ยากและขาดแคลนไปจากบุตรหลานของชาวเชียงใหม่ ? ถ้อยคำสำนวนและลีลาการเขียนในการถ่ายทอดความคิดและจิตสำนึกเพื่อคนเชียงใหม่ของ **ประเสริฐ ไชยทิพย์** ในบทความชื่อ “กระแสพลวัตเศรษฐกิจเชียงใหม่” น่าอ่านน่าติดตามเป็นอย่างยิ่ง

ผลพวงของการพัฒนาที่เน้นแต่การเพิ่มขยายวัตถุประสงค์ เพิ่มความมั่งคั่งทางด้านวัตถุตั้งแต่แผนฯ ฉบับที่ 1 จนถึงแผนฯ ฉบับที่ 6 และไม่ว่าแม้แต่แผนฉบับที่ 8 ในทัศนะของ **Benchavan Tongsliri** ได้สร้างภาระหนักให้แก่ผู้หญิงไทยอย่างคาดไม่ถึง 2 ประการ ๑ แรก หญิงไทยต้องมีการะความรับผิดชอบมากขึ้นกว่าเดิม ไม่ว่าจะเป็นความรับผิดชอบภายในครัวเรือน ความรับผิดชอบในการประกอบอาชีพ และความรับผิดชอบต่อสังคม ประการหลังในการดำเนินประกอบอาชีพ หญิงไทยในชนบทต้องโลดแล่นเข้าสู่สังคมในตัวเมืองเพื่อแสวงหางานทำ แต่งานที่เปิดโอกาสให้หญิงไทยที่มาจากชนบทได้ทำนั้นมักจะเป็นงานในโรงงาน หรืองานบริการ โดยเฉพาะงานบริการที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวและงานบริการเกี่ยวกับเซกส์ ทำให้หญิงไทยเปิดตัวต่อการติดเชื้อเอชไอวี และแพร่เชื้อเอชไอวีมากขึ้น บทความของเธอเรื่อง "Prostitution and Aids - The Deadly Cost of Unbalanced and Unsustainable Development : A Case of Thailand" ให้รายละเอียดที่น่าสนใจ

ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ รับผิดชอบให้สภาพัฒนาฯ ว่าทำไมแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ส่วนใหญ่ (ยกเว้นแผนฯ 7) จึงมุ่งเน้นแต่การเพิ่มขยายรายได้ หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติภายในประเทศ (GNP) มากกว่าการกระจายรายได้กระจายความเป็นธรรมในสังคม กระแสความคิดหลักที่ครอบงำสังคมในขณะนั้นคืออะไร ปัจจุบันวิวัฒนาการความคิดการวางแผนพัฒนาของไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ในบทความชื่อ "วิวัฒนาการของแนวความคิดการวางแผนของไทย"

นอกจากบทความเหล่านี้แล้ว ยังมีผลงานการวิจัยที่มีคุณภาพอีก 3 เรื่อง คือ เรื่อง "ความสูญเสียจากการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่พ้นสถานภาพระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2539" ของ **ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์** "สภาวะเศรษฐกิจสังคมเกษตรในเขตชลประทานลุ่มแม่น้ำโขง" ของ **ธนรักษ์ เมฆขยาย** และ "การวิเคราะห์การเกษตรแบบมีสัญญาผูกพันจากทัศนคติของเกษตรกร" ซึ่ง **ดร.ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์** และคณะนำเสนอ ผลงานวิจัยเหล่านี้จะให้ความเป็นจริงหลายอย่างที่นำร่องทั้งเป็นอย่างยิ่ง เชิญท่านติดตามอ่านได้

บรรณาธิการ